Після конфіскати — другий наклад.

Ч. 196 (10.579). Львів, пятниця 4. вересня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Гол. Редактор приймає від 1—2 год. пополудн.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 сот.

Мі-ністерський розпорядок з 18. липня 1925, а в головній своїй основі і закона з 15. липня 1924 (оголошений 31. липня 1924) в першу чергу противиться трактатові про охорону національних меншостей, підписаному Польщею у Версалю 28. червня 1919 р. Цей трактат, прийнятий Польщею як основне право, в артикулі 9-тім постановляє:

„У справах публічного навчання в містах та округах, в яких мешкає значна частина горожан, що вживають иншої мови ніж польська, польський уряд вжие відповідних заходів, щоби забезпечити в початкових школах дітям тих горожан навчання у їх власній мові. Ця постанова не перешкаджає польському урядові завести в тих школах обовязкове навчання польської мови. В містах і округах, в яких мешкає значна частина горожан, що належать до етнічних, релігійних або мовних меншостей, буде забезпечена тим меншостям справедлива частина в тих сумах, які державний буджет, буджети міські чи инші призначують з публичних фондів на виховуючі, релігійні чи добродійні цілі, щоби вони могли ними користуватися та розпоряджатись".

Забезпечення прав національних меншостей в школі обіймає тільки початкову (народню) школу, яка мусить бути виключно одномовна, в мові даної національної меншости, а польська влада має право завести тільки обовязкове навчання польської мови як предмету. Инші предмети (отже ані історія, ані географія, ані наука про сучасну Польщу) не можуть і не сміють бути викладані в польській мові.

З цього можнаб заключати, що охорона прав національних меншостей не торкається середньої школи. Та тут слід пригадати, що цей трактат підписувано в часі, коли ще гордо маяв прапор про самовизначення народів, коли обовязували тези Вільсона про створення Польщі на безспірно польських (себ-то етнографічних) областях. І тому в арт. 9-ім не говориться про територію, на якій якась національна меншість є в більшости, не говориться про етнографічну непольську область, тільки про „міста і округи, в яких мешкає значна частина горожан, що вживають иншої мови, ніж польська". В часі підписування цього трактату говорилося про окремий статут для Сх. Галичини і взагалі значно пізнійше (8. грудня 1919) Найвища Рада Миру встановила провізоричну східну границю Польщі по ріці Буг, на захід від Рави руської і Добромиля до Турки. Ані Сх. Галичина, ані Волинь в тому часі правно не належали до Польщі, отже для них повинні були бути встановлені инші, ширші охоронні постанови, як початкова школа для „значної частини горожан" в деяких містах і округах.

І справді, признаючи Польщі суверенні права над Сх. Галичиною, Рада Амбасадорів в своїм рішенні з 14. березня 1923. зазначує як основний мотив те, що „Польща признала, що етнографічні умови вимагають відносно східної частини Галичини устрою самоврядування (автономії)".

Звертаючи увагу на „спеціяльні ґарантії в користь расових, язикових або віроісповідних меншостей", рішення Ради Амбасадорів поширює їх базу до спеціяльних вимог етнографічної території, а не міст і округів зі значною частиною горожан непольської національности, себ-то до конечности автономного устрою для Сх. Галичини. В обсяг автономії в першу чергу входить шкільництво. Таким чином шкільна справа на цій території могла розвиватися тільки в напрямі автономного порядкування шкільними справами, себ-то віддачі цеї справи в українські руки.

„Польща признала..." — говориться в рішенні Ради Амбасадорів. Чи Польща те признання в формі зобовязання перевела в тайних кабінетах антантської дипльоматії, чи може тут мається на приміті закон з 26. вересня 1922 „про підстави загального воєвідського самоврядування, а зокрема воєвідства львівського, тернопільського і станиславівського" — важко додуматися.

Всеж таки маємо перед собою закон з 26. вересня 1922, закон ухвалений соймом, згідно з вимогами конституції оповіщений, до нинішнього дня з повною обовязуючою силою. В арт. 10-ім того закону стрічаємо між иншим:

„Воєвідське самоврядування львівського, станиславівського і тернопільського воєвідств обіймає: 1. справи віроісповідні; 2. справи народньої освіти з виїмком університетів та шкіл, що с і м рівні" і т. и.

Воєвідські соймики складаються з двох палат: української і польської. Кожна з них займається справами своєї національности.

„Мову навчання у школах, утримуваних одною з палат воєвідського соймику, визначить та сама палата (арт. 24). Сойм польської республики прийме постанову про основання українського університету та запевнить йому потрібні фінансові засоби з державної скарбниці. Той університет, організований автономно, згідно з постановами про академічні школи, буде підчинений безпосередньо міністрові віроісповідань і освіти (арт. 25).

Вкінці той самий закон постановляє:

„Самоврядування названих воєвідств буде переведене в життя **найдальше** до двох років після оголошення цього закону".

З цього ясно, що **найдальше** до двох років Українці мали рішати про мову навчання в школах для українського населення, головно в школах всенародніх і середніх.

Кріза польського уряду.

Кабінет Вл. Ґрабского перед упадком.

Не вважаючи на офіціяльне заперечення премієра Грабского, наче би в нинішньому польському уряді передбачувались якінебудь зміни, становище того уряду є щораз хиткійше. Щирість, з якою п. Грабскі заявив, що не має найменшого бажання уступити зі свого становища, на якому йому так вигідно завдяки старим, в міру потреби відновлюваним диктаторським уповноваженням, і завдяки безсиллю розбитого й безплянового сойму,— не виключає щирости апетитів щораз численніших кандидатів на міністерські фотелі.

Цим разом кампанія проти премієра Грабского готовиться саме на тім полі, яке досіль було недоторканою власністю премієра і міністра фінансів в одній особі. Фінансові уповноваження, які польські партії так поквапно уділювали Грабскому, раді, що можуть спекатись клопоту й спати з вірою у фінансовий ґеній міністра, довели врешті —до нинішнього стану польського народнього господарства, супроти якого польські партії не в силі вже дальше втримати свій олімпійський спокій. Трагікомізм нинішньої урядової кризи в тім, що відусіль ріжні польські партії кричать, що ратунок польського господарства у реконструкції кабінету, а премієр Ґрабскі й слухати про реконструкцію не хоче (що йому сойм!), бо всяка зміна, мовляв, буде „фатальною" для „поправи становища".

Родина Ґрабских визначається послідовністю. І тому не диво, що п. Владислав Ґрабскі, почувши про намір марш. сойму Ратая скликання на 1. вересня конвенту сеніорів, не довго думаючи — просто заборонив це, стероризувавши Ратая загрозою негайної димісії. І тому марш. Ратай мусів обмежитись до конференцій з поодинокими польськими послами, яких дощ і нудьга загнали з Цоппоту та Криниці до Варшави й казали їм заглянути до вічно приманчивого соймового буфету. Отже: конферував марш. Ратай і з б. пястовим міністром внутр. справ Керніком (хто не памятає часів його міністрування?!), і з послом Санойцою з „Визволення", з ендеками і непесівцями. „Пяст" і ЗЛН радять і радять, і що врадять — покищо хіба їх святі опікуни знають. „Визволенє" домагається негайного скликання сойму, а що для успіху такого домагання треба заяви бодай одної третини всього сойму, — „Визволенє" звертається за підписами до „Пяста", НПР і ППС. Пепесівці — як лицювало найближчим по „визвольній" ідеольогії недавнім союзникам — a limite відкинули пропозицію „Визволеня", зі слушною, зрештою, увагою, що „Визволенє", мовляв, не подає ніякого конкретного пляну. Инші названі соймові клюби — радять.

Актуальними є три концепції створення нового уряду: 1) коа

Red. czas. „Dilo" Pr. 632/25. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny jako Trybunał prasowy we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo" Nr. 192 (10.564) z dnia 30. sierpnia 1925 r. w artykułach pod tytułem „Nowa era w szkilnyctwi" a) między słowami: O... [illegible] ... a: Odnacze, b) od słów: Wony... do konca tego artykułu zawiera znamiona zbrodni z § 65 a) ustawy karnej, zatem dokonaną w dniu 30. sierpnia 1925 roku konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 18. XII. 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. Lwów, dnia 29. sierpnia 1925 r.

Niewiadomski.

Red. czas. „Dilo" we Lwowie. Pr. 63[illegible]/25. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny, jako Trybunał prasowy we Lwowie orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo" Nr. 193 (10.565) z dnia 1. września 1925 pod tytułem: 1) „Nowa era w szkilnyctwi" a) od słów: Nedawno... do: krakiwśkyj, b) między słowami: naszoho... a: prywernenia, c) czynnykiw... a: Ukrainśki. 2) „Ukrainśka socijal-demokratija" a) między słowami: sylno... a: Bo ty... Ale takož, b) miżnarodnich syl... a: ...kze. 3) „Nowyky" w notatce pod tytułem „Znowu hołodiwka politycznych wiazniw u Lwowi" od słów: ta szczob... do końca tej notatki zawiera znamiona ad 1) a) c) zbrodni z § 65 a) ustawy karnej, ad 1) b) występku z § 300 ustawy karnej ad 2) zbrodni z § 65 a) ustawy karnej, ad 3) występku z § 300 ustawy karnej, zatem dokonaną 31.8.1925 konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493. p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863. t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 Zł. P. Lwów dnia 31. sierpnia 1925

Niewiadomski

лiцiйний кабiнет „полiтичного мира" пiд знаком ратування трагiчної господарської ситуацiї, 2) центро-лiвий або центро-правий кабiнет, i 3) т. зв. дiловий кабiнет, себто другий наклад „дiлового" кабiнету Вл. Грабского. В усiх трьох концепцiях як кандидат на премiєра фiгурує марш. Ратай.

Пiкантну подробицю до характеристики замiшання, яке запанувало у соймових кульоарах, дає скромна замiтка „Хвилi": Представники — мовляв — рiжних клюбiв (яких докладно — невiдомо) „радо бачили би" покликання до коалiцiйного кабiнету „полiт. мира" також представникiв Жидiвського Кола. I тут же кiлька рядкiв нижче оголошена резолюцiя З. Л. Н., яка стверджує стiйкiсть давнього становища партiї до Жидiв та пятнує заяву Скшиньского, як невiрну, що буцiм то польська ендецiя змiнила свої давнi погляди на жидiвську проблему в Польщi...

Не вiд речi буде зазначити тут погляд кракiвського „Часу" на нинiшню кризу польського уряду. Отже „Час" у дописi свого варшавського кореспондента п. н. „Комбiнацiї" (з 2. ц. м.) бачить у всьому iнтригу — Пiлсудского та його приклонникiв з „Визволеня". Довiдуємося, що не тiльки марш. Ратай кандидує на премiєра, але й мiнiстр Сiкорскi, який, мимоходом кажучи, посварився з В. Грабским на тему вiйськового буджету. „Час" твердить, що Сiкорского лянсують на позицiю премiєра або вiцепремiєра на те, щоби вiн у нинiшнiй преважкий для Польщi час (розпучливi фiнанси, роздорiжжя заграничної полiтики, хаос внутр. полiтики...) швидко й основно скомпромiтувався!

По широкому свiтi.

Ґарантiйний пакт мав би зустрiнути нову велику перепону в наслiдок рiшення Iталiї, щоби взяти участь у передвступних правничих нарадах дотично цього пакту. У комiтетi знавцiв iталiйський делєґат уже заявив, що Iталiя не пiдпише ґарантiйного пакту. В iнтересi Францiї та Нiмеччини участь Iталiї в пактi є бажана, тому, що Iталiя невтралiзуватиме впливи Англiї на Середземнiм морi. У звязку з участю Iталiї вирине також справа Австрiї.

Балтiйська конференцiя має бути вiдкладена на кiнець листопаду, на бажання латишського уряду, який звернувся з ним до Естонiї.

Вуглева криза в Анґлiї, тимчасово поладнана, стане предметом дослiдiв спецiяльної державної комiсiї, яка почне свої наради в половинi цього мiсяця. Проводити в нiй має бувш. комiсар Палестини сер Гeрберт Самуель.

Амундсен одержав грошеву пiддержку вiд iталiйського уряду та iтал. фiнансiстiв для нової виправи до пiвнiчного бiгуна. Вiн обiцяв, що коли доїде туди, поруч рiдного прапору вивiсить також iталiйський.

Винуватцi нападу на львiвську почту зловленi?

Вчора подали ми в останнiх вiстях коротку iнформацiю про те, що львiвська полiцiя вiдкрила виконавцiв нападу на почтовий вiз львiвської головної почти. По iнформацiям польської преси виконавцями є Українцi, яких арештовано вже давно а онодi вiдставлено вже до судових арештiв.

Всi львiвськi польськi ґазети принесли про цю справу дуже обширнi ревеляцiї. Деякi з тих ґазет видали вчора навiть надзвичайнi додатки. Всю справу роздули вони до розмiрiв нечуваної сензацiї. Пишучи про неї всi тi ґазети не виключаючи i сiонiстичної „Хвилi" повиписували цiлi похвальнi гимни для п о л i т и ч н о ї полiцiї, яка мала вiдкрити виновникiв.

Переглядаючи вкоротцi тi ревеляцiї, зазначуємо, що вони дуже поплутанi а то й суперечнi, так, що визнатись у них важко.

Справа представляється по iнформацiям польської преси ось як: Нападу на почтовий вiз у Львовi доконано ще 27 березня ц. р. на подвiрю головної почти вiд Сикстуської вулицi. Тодi виконавцiв нападу не зловлено. „Хвиля" подає, що зараз по доконанню нападу iнсп. полiцiї Лукомскi висловив погляд, що нападу доконали професiональнi бандити; та комiсар Мiтлєнер „станув на становищi"(!), що напад має чисто полiтичний (!) пiдклад i „що виконавцi — пише далi та сама „Хвиля" — рекрутуються з рядiв памятної з листiв, що вiдносяться до процесу Штайґера i Єґера, „Української вiйськової органiзацiї", якої терористичнi вiддiли виявляють дiяльнiсть на теренi Сх. Галичини на зразок давних революцiйних одиниць у царськiй Росiї".

Як бачимо то полiтична полiцiя вже з гори створила собi цiлу теорiю про полiтичний пiдклад нападу i тої теорiї цупко трималась в часi цiлого слiдства. Кримiнальна полiцiя вела доходження окремо вiд полiтичної. Ця остання звязала львiвський напад iз нападом на почтову касу в Богородчанах, доконаним ще у 1923 р. („Хвиля" подає, що тодi забрано 80 тисяч золотих, хоча золотової валюти ще не було!), з нападом на касу повiтового видiлу в Долинi та з нападом на почтовий амбуланс у Калушi. До станиславiвської полiцiї зроблено донос про те, що виконавцями тих нападiв були сини о. Барановського, пароха iз Темерiвець (пов. Калуш), Роман i Ярослав. Полiцiя, спираючися на той непровiрений донос, впала до дому о. Барановського i арештувала присутнього там товариша молодих Барановських Пасiчанського. Обидва Барановськi не впали в руки полiцiї, але вспiли перед арештуванням скритися. В часi їхньої втечi полiцiя буцiм-то ранила одного з них в ногу.

По якомусь часi львiвська полiцiя дiстала iнформацiї про те, що брати Барановськi скриваються у Львовi, один пiд псевдонiмом Головацького, а другий пiд псевдонiмом Кашмарського. Спроваджено до Львова станиславiвських аґентiв, якi в часi Зелених свят пiзнали одного Барановського серед товпи на Янiвському цвинтарi i його арештували, а другого пiзнали та арештували на другий день бiля Преображенської церкви. Вiд Зелених свят дотепер, по кiнець серпня сидiли обидва в полiцiйних арештах, будучи предметом полiцiйного слiдства. На дiво вони весь час заперечували виконання нападу, а признались щойно по кiлькамiсячному полiцiйному слiдствi. Тут вплетена iсторiя про якийсь капелюх, найдений у корчах єзуїтського парку. Той капелюх буцiмто належить до одного з Барановських, що згубив його тiкаючи по доконаному нападi. Далi вплетено сюди iсторiю про ключ вiд вертгаймiського замка, який найдено теж в одного з Барановських, до якого замок вдалося найти по довгих трудах мозольного шукання у маленькому домику на подвiрю при вул. Убоч ч. 4. У головному будинку того подвiря мешкають СС. Василiянки. Полiцiя тим ключем отворила домик i найшла там — ще двох учасникiв нападу, а то Миколу Ковалишка i Володимира Шумського. Також мали вiдкрити цiлий склад зброї й муницiї. Арештований знов у Калушi Антiн Медвiдь, взятий полiцiєю в огонь перехрестних питань — пише „Ґазета поранна" — видав усiх учасникiв львiвського нападу в числi шiстьох. Крiм чотирьох названих подав вiн ще Андрiя Оленського та Миколу Ясiнського. Оленського арештовано аж у Познаню.

Ось так злiпленi ревеляцiї польської преси, якi аж тепер дозволила пустити в свiт полiцiя, що всю справу на протязi мiсяцiв скривала у таїнi.

Важне археольоґiчне вiдкриття.

Палеолiт Подiлля.

(Комунiкат Матем.-Природ. Секцiї Наук. Тов-а iм. Шевченка).

Управитель Музея Наук. Товариства проф. Юрiй П о л я н с ь к и й доконав на полудневiм Подiллi дуже важне археольоґiчне вiдкриття, а саме розкопав стоянку дiлювiяльного чоловiка, iз старшої камяної доби. Дня 31. серпня ц. р. вiдбулося зiбрання Секцiї, на якому проф. Полянський зясував вислiди своїх праць.

При нагодi детайлiчних геольоґiчно-морфольоґiчних дослiдiв полудневого Подiлля в районi Серета i Ничлави наткнувся проф. Полянський в серпнi 1922 р. в селi Новосiлка Костюкова, повiту залiщицького на дуже непевнi слiди стоянки палеолiтичного чоловiка. Закiнчивши працю ґеольоґiчну*) забрався автор в липнi ц. р. до точного розкопання цього незвичайно цiнного памятника. Вiн знаходиться на найвищiй точцi вододiлу Серет—Грумова, а означений на картах тригонометром 316 чи 317. По зняттю чорнозему i горiшньої верстви лєсу виполоканого iз вапна, натрапив автор в глибинi 105 cm в типовiм вапнистiм нерушанiм лєсi на слiд дуже знищеного огнища. На просторi 2 m^2 знайшлося 4 знаряддя готовi й уживанi i 32 лупанях кременiв i уживаних яко знаряд.

Брак всяких слiдiв керамики i гладженого знаряддя камяного (характеристичних для молодшої камяної доби або неолiта), як також ґеольоґiчне положення i характер обробiтки кременя насунули думку що маємо тут до дiла iз мiсцем постою палеолiтичного чоловiка. На жаль дослiдiв не доведено до кiнця (через дощ) i не знайдено ще дотепер нiяких слiдiв фавни. Вiдкриттям п. Полянського зацiкавився п. консерватор Б. Януш i за його ласкавим посередництвом приїхав на днях вiдомий спецiялiст по палеолiту п. Степан Круковський. Пан Круковський означив збiрку проф. Полянського як палеолiт доби орiняцької.

В найближшiм часi появиться докладна студiя палеолiту Новосiлки Костюкової, проф. Полянський опрацює геольоґiчну а консерв. Ст. Круковський археольоґiчну сторону знахiдки, крiм цього оба панове вестимуть дальшi розкопки в Новосiлцi Костюковiй.

Дотепер вiдомий був в лiтературi лише неолiт Подiлля, стоянка палеолiтична не була анi розкопана анi публiкована. Кiлька вiдломкiв палеолiту Городницi порозкиданi в музеях Львова i Кракова, були помiшанi з неолiтом i не мають бiльшого значiння.

Вiдкриття проф. Полянського поставить археольоґiю Подiлля перед новими задачами i можливо буде початком цiлої серiї нових вiдкрить, якi вияснять проблєму палеолiтичного заселення Подiлля.

Знахiдка з Новосiлки в цiлости є збережена в Музею Наук. Тов-а iм. Шевченка.

*) Праця надрукована в I. томi збiрника фiзiограф. комiсiї Наук. Тов-а iм. Шевченка. Львiв 1925.

Д-р В. ЩУРАТ.

Самiйленко в акад. ґiмназiї у Львовi.

(З моїх лiтературних спомин iв.)

Самiйленка я пiзнав особисто в Києвi 1905. р., зустрiвшися з ним в хатi П. Житецького, куди зайшов з Iв. Стешенком i ще кимось. Цiлу мою увагу опанував зразу ветеран нашої науки. Ми його застали на верандi в домашнiм одягу, себто тiльки в бiлю. Дiткнений половинним паралiжем, вiн сидiв у крiслi, сперши на другому одну ногу, i з трудом пiдвiвся. I зараз пiсля привитання взяв мене за рамя та вказав з веранди на осяянi майським заходом сонця гори; це було на Андреївськiм спуску. „Ось там — сказав — в тому виозi колись студенти київської Академiї давали театральнi вистави". З того й почалась цiла лекцiя iсторичної топографiї Києва, яку перервало щойно повiдомлення, що чай i „ветчина" на столi. Тим, хто повiдомлював, був Самiйленко. Щойно тодi я йому придивився. Перше, що мене вразило, це була його вповнi сива голова, яка незвичайно гармонiювала з добрячим, лагiдним виразом лиця. Спостерiгши, що я на його сивинi спинився поглядом, Самiйленко усмiхнувся й промовив: „Тепер будете вже знати, чому я пiдписуюся Сивенький". I тутже вiн висловив менi подяку за видання його поеми „Герострат". Колиж я здивовано спитав, вiдки вiн це знає, Самiйленко вiдповiв коротко: „Менi оповiдано". На цьому й урвалась наша розмова в двiйку; перебив її хазяїн, просячи пити чай тай завдаючи менi цiлий ряд питань про вiдносини в „Науковому Товариствi iм. Шевченка", якi зраджували, що вiн докладно ознайомлений з особистими непорозумiннями мiж визначними членами Товариства. Опiсля переходила розмова на иншi теми: на заходи Житецького, щоб спонукати А. Кримського до працi над словником української мови; на iсторiю повстання пiдручникiв Житецького присвячених поетицi i всесвiтнiй поезiї, що мали запевнити йому постiйний дохiд на випадок повного обезвладнення рук i т. ин. Говорячи про свої пiдручники, Житецький виняв їх iз шафи й прописавши олiвцем дедикацiю, вручив менi на спомин. Тодi я зауважив, що писав лiвою рукою, бо правою вже не мiг.

Час, заповнюваний живою гутiркою, минав так швидко, що ми й не стямились, як почало свитати. Була друга година з пiвночi коли попрощали шановного вченого. Як через весь час нiчної розмови, так i по дорозi на Хрещатик, де був мiй готель, Самiйленко мало що говорив; бiльш за його пiддержував розмову Стешенко. Вiн i спитав уже на вулицi, чому „Герострата" в свойому часi не надрукував Франко, тiльки я, та що це за пригода лучилася менi з тим „Геростратом" в ґiмназiї. Повторив таке питання й Самiйленко. От я й розповiв обом бiльше-менше так.

В осени 1889 р. я був учеником VI-ої кляси академ. ґiмназiї у Львовi. Франко, з котрим я познайомився був роком раньше, одержав тодi з Києва рукопис Самiйленкового „Герострата", що був пiдписаний псевдонiмом: В. Сивенький. Дав менi його прочитати в рукописi, бо надрукувати не було де. В єдинiм тодi лiтературнiм часописi „Зорi" не брав сам участи здержуваний Драгомановим, а для виданої ним „Лiт.-наук. Бiблiотеки" поема була за дрiбна. Сподобавши собi її, я носився з нею вiд товариша до товариша, прочитуючи iм, та радячися, де би надрукувати. Порадити не знав нiхто. Тодi я рiшився надрукувати її власним коштом, даючи рiвночасно початок двоцентовому видавництву, яке мало стати „органом" товариського лiтературного кружка, до котрого в ґiмназiї зближувалися мої однокласники: Мирослав Здерковський, Пилип Єндик (тепер Евин), Iван Бiлик, Микола Сiяк i иншi. Я зайшов до друкарнi „Товариства iм. Шевченка" (при вул. Академiчнiй ч. 8), поклав перед управителем К. Беднарським з вiдповiдною повагою Самiйленкiв рукопис i спитав, скiльки може коштувати друк в 1000 примiрникiв формату 32-ки петiтом на кращому паперi. На основi короткої калькуляцiї Беднарський сказав: „кругло 10 зр. а. в.". Я заповiв свiй прихiд на слiдуючий день; наперед треба було роздобути грошi. Не приходило воно легко. Та кiнець-кiнцiв, маючи знайомости в „Академiчнiм Братвi", я звернувся до касiєра Романа Чайкiвського. Вiд нього за поквiтуванням i згодою голови Каз. Тиховського дiстав позичку—потрiбних 10 зр. а. в. i зараз же зложив їх з рукописом поеми в друкарнi.

Три днi носився з коректами, три ночi не спав з нетерплячки, поки не довiв дiла до краю. Товаришi-одноклясники вже знали, що видаю двоцентову бiблiотеку, ждали. Принесенi в ґiмназiю примiрники розхопили вмить не лиш вони, але й ученики инших кляс, низших i висших. Брали по 10—30, так що не стало в мене накладу, а в моїй касi було 19 зр. 60 кр. а. в.

(Докiнчення буде.)

Жертвенність

на „Рідну Школу" в липні 1925 р.

Повіт	Число громад	зложило громад	До Головної Управи УПТ.	Остало в Кружках УПТ.*)
Львів-місто	1	1	1,221·54	6(8·59[1])
Станиславів	75	2	165·48	931·31
Перемишль	123	62	222·—	597·87
Коломия	58	12	427·—	378·97
Золочів	89	13	10·—	752·14[2])
Яворів	70	26	—	651·19
Рава руська	73	3	112·58	488·85[3])
Копичинці	53	?	—	578·20
Городенка	50	53	1·—	506·20
Рогатин	100	5	48·20	327·97
Богородчани	37	2	361·50[4])	—·—
Теребовля	43	4	330·—	—·—
Печеніжин	22	7	60·—	225·63[5])
Тернопіль	82	2	24·—	253·90
Надвірна	33	2	155·—	109·50[6])
Мостиска	78	3	260·—	—·—
Жовква	75	4	225·86[7])	—·—
Сокаль	101	3	205·—	—·—
Львів-повіт	131	4	98·75[8])	74·95[9])
Снятин	41	1	6·50	160·52
Бучач	87	8	164·65[10])	—·—
Косів	42	1	149·—	—·—
Бібрка	91	1	111·01[12])	—·—
Підгайці	64	3	106·40	—·—
Дрогобич	79	5	100·80	—·—
Калуш	69	2	43·—	56·11[11])
Старий Самбір	56	3	95·50	—·—
Броди	79	2	94·—	—·—
Товмач	64	5	91·50	—·—
Радехів	56	1	89·90[14])	—·—
Турка	74	2	86·50[13])	—·—
Збараж	60	2	86·—	—·—
Любачів	66	2	14·—	65·—
Заліщики	57	2	76·—[16])	—·—
Борщів	75	13	8·—	60·40
Чортків	44	3	63·60[17])	—·—
Зборів	53	6	28·—	29·10
Рудки	70	6	47·70	—·—
Добромиль	96	3	40·50	—·—
Долина	87	3	28·50	—·—
Сянік	130	6	25·50	—·—
Ліско	154	3	24·—	—·—
Жидачів	74	2	20·—	—·—
Горлиці	65	3	19·—	—·—
Березів	56	2	14·—	—·—
Ярослав	109	1	14·—	—·—
Сколе	51	3	12·—	—·—
Камінка Стр.	60	3	10·—	—·—
Скалат	64	1	3·—	—·—
Самбір	87	1	2·80	—·—
Бережани	74	—	—	—·—
Городок	70	—	—	—·—
Перемишляни	69	—	—	—·—
Стрий	53	—	—	—·—
не східно-галицькі повіти	—	22	347·50[18])	—·—
Разом:	3.820	329	5.970·77	6.956·70

От і все, на що спромоглася галицька Україна в липні на викування народніх характерів. У часі, коли противник,

ліквідує українське державне шкільництво, коли одиною рідною відрадою

— це піддержка українського приватного шкільництва, — 4 міліони Українців галицької землі складають на „Рідну Школу" 5.970 зл., значить 14 українських громадян галицької землі складається на **1 ґрош** у місяць. Панове, які ціле літо відпочивали дбаючи, щоби їм ніхто ні чим не заколотив супокою, забулиі, що ті, яким доручено виховувати їх дітей,

*) Невикázані в цій рубриці Кружки не прислали до 25. серпня ц. р. обовязкових місячних зіставлень.

1) З того остало в касах Кружків: ім. Б. Грінченка 221·19, Короля Данила 268·90, Князя Льва 178·50.

2) Додатково за червень з 27 громад 163·75.

3) Квота 488·85 в касі Кружка УПТ. в Угнові.

4) З того Кружок в Солотвині 120.

5) Крім цього зібрав Кружок в Печеніжині за червень 150·43, з того до каси Гол. Управи 100.

6) 109·50 остало в касі Кружка в Делятині.

7) З того Мости Великі 100.

8) З того Белз 68·50 (в тім „Писанка" 20·90), 9·60 остало в касі Кружка в Белзі.

9) З того Лепандівка 50·25, Щирець 35.

10) 74·95 остало в касі Кружка в Щирці.

11) З того Монастириска 53.

12) 111·01 зложило народне учительство з повіту.

13) З того 10 „Писанка" в Завадки.

14) З того 74·50 зложило народне учительство з повіту, в попередніх місяцях зложило учительство: в березни 79, в квітни 81·40, в травни 78·10, в червни 53.

15) З того народнє учительство 44.

16) В червни зібрав Кружок у Заліщиках 72·50, які остали в касі Кружка.

17) З того Кружок у Білобожниці 34·60.

18) З того Новий Санч 63·20, Краків 67·20, Лавочне 40, Тарнобжеґ 32·20, Кольбушова 28, Ніско 20, Ганців 22·20.

не маючи умовин до життя, не мають такого супокою. Коли останніми часами ставало багатьом вивезти тисячі золотих за границю, повинно рівночасно стати на маленький даток для „Рідної Школи". Коли бажаємо, щоб нас мали за народ спосібний до життя, докажім нашу живучість ділом. Коли нема жертвенности на найсвятіїші цілі, не можна надіятись і подвигів.

Жадаємо негайного вирівнання всяких занедбань, коли маємо уникнути соромної катастрофи.

Секція „Рідної Школи" УПТ.

На культурні теми.

Книжка й ми, кілька практичних вказівок для книгарів і видавців.

(В порядку дискусії.)

Українська інтелігенція в Галичині надто довго терпіла голод на книжку, не тому, щоб не було на нашому книжковому ринку цінних книжок, а тому, що було їх замало.

І є їх замало й досі. Хто хотів би тепер дістати твори Лесі Українки, Коцюбинського, Кобилянської чи хочби старого Куліша, — переконається, що їх не дістане, бо вичерпані. Робити новий наклад видавці бояться, бо гроші вложені в книжку вертають за довгі-довгі роки. Так мається справа з творами визначних українських письменників. Бачимо одначе, що моглоб бути краще, бо все таки і добра українська книжка розходиться, як це нам доказує факт, засягнений з книгарських кол, що видання Я. Оренштайна та перевидання Франкових оповідань і повістей з инших видавництв — знаходять покупнів. І це дістеться так без ніякої сливе реклами з боку видавців чи продавців. Що вміла й постійна реклама моглаб тут багато помогти, про це нам може сказати хочби приклад з одно-

сенсаційною повістю („Отаман Зелений" — Поліщука), що її наклад розійшовся дуже скоро, хоч з повістю цею була звязана доволі немила справа. Конкретно: наші книгарні мабуть замало уваги звертають на постійний звязок з індивідуальними, розсіяними на провінції відборцями книжок, котрі інколи навіть не знають про істнування якоїсь книжки. Це треба змінити: бодай католоґи книжок, держаних на складі, повинні частійше діставатися до рук людей — вони вже свою роботу в справі розбудження цікавости до книжки зробилиб.

Це є мінімум того, що повинні би робити наші книгарні. За мало уваги звертають у нас видавці і на те, що покупневі, особливо такому, що живе на провінції, треба також всіма иншими засобами улекшити переведення в життя вже постановленого рішення замовити чи спровадити книжку. Хто з нас не знає, як важко нераз (особлива славянська черта вдачі) написати листа чи картку по книжку, яку ми хотілиб мати? З цим своєрідним лінивством числяться навіть видавці таких солідних націй, як Німці чи Англійці. Майже в кожній німецькій книжці Ви знайдете вліплену готову почтову листівку з надрукованим списом книжок з точними цінами, з якого Ви відзначуєте те, що Вам потрібне, виповнюєте відповідну рубрику Вашою точною адресою, ліпите поштовий значок, кидаєте на почту і звичайно чекаєте на посилку за післяплатою. Наші видавництва та книгарні повинні якнайширше примінювати цей спосіб, одначе з дуже важним додатком: на цьому листку повинна бути фраза, якою підписаний зобовязується посилку за післяплатою викупити, в противному разі картка вповні управнює видавництво чи книгарню [illegible]гнути належність

судовою дорогою. Це не зашкодилоб, а навпаки багато причинилосе би до защіплення в нашу мляву національну психіку деяких мужеських чеснот як на пр. совісности і розважливости.

Якнайширше примінення повинна знайти також думка д. Е. Яворовського, про попереднє повідомлювання видавцями читаючого загалу про друк даної книжки й розписування передплати, з тим, що й тут треба вжити того способу, який я саме начеркнув: одночасно поруч оповістки поміщати бланкет заяви приступлення до передплати книжки, таки на газеті.

Рахуймося з тим психольоґічним фактом, що біле місце поруч надрукованого, вже готового тексту, тягне людину заповнити його. Є це своєрідний психольоґічний horror vacui; знаю це з досвіду на собі самому, здається-ж мені, що належу менше-більше до тих людей, яких називають нормальними..

Я певен, що є ще багато чисто технічних засобів дуже успішних у кампанії за поширенням книжки.

Їх треба буде з часом також вводити в ужиток.

Але ці, які я навів, — найпильніщі й розмірно найлекші до переведення.

Коли їх почнеться примінювати, я певен, що рух на книгарському ринкові сильно оживиться, а в міру убування старих накладів книжок буде робитися місце на видавання нових.

А їх нам треба так безмежно багато!

Clovis

ОСТАННІ ВІСТИ.

Литва зверне Німеччині Клайпеду?

Тільзітські часописи містять чутку, що литовський уряд задумує звернути Німеччині часть або цілу полосу Клайпеди з причини економічних труднощів.

Перше засідання С. Народів.

2. вересня почалась 35-та сесія Ради Союза Народів промовою франц. мін. загр. справ Бріяна. Взяли участь між ин. Чемберлен, Шіяльоя, Іші, Хінонез де Леон, Унден (Швеція), Бенеш, Гуан (Уругвай). Справи Мосуля не обговорювали. Полагодили ряд дрібних справ. Шіяльоя (Італія) говорив про утворення міжнародньої організації для помочі в разі елементарної катастрофи.

Мусоліні візьме участь на конференції?

Римський справоздав. „Таймса" довідується, що Мусоліні особисто візьме участь у конференції міністрів загр. справ у справі пакту безпеки.

Чічерін їде до Женеви?

Деякі швайцарські часописи повідомляють за естонськими часописами, що рад. ком. загр. сп. Чічерін буде інкоґніто в Женеві підчас нарад С. Народів. Швайцарські власти заперечують цю чутку й зазначують, що взаємини між СРСР. і Швайцарією такі неуправильнені, що нема мови, щоби Ч—а перепустили через швайцарську границю.

Біржа.

Львів, 3. вересня 1925

Гроші.

Амер. дол. 5·72 — 5·73, канад. дол. 5·40 — 5·45, чеські кор. 0·17·50 — 0·17·75, лей 0·02·50 — 0·03·00, франц. франк 0·25·00 — 0·25·25, швайц. фр. 1·02—1·03, анг. фунт 26·70—27·15.

Золото. 20 кор. 21·70 22·80, 20 франк. 21·20—21·50; 20 марк. 25·80—26·00; 10 руб. 28·20—28·60.

Срібло. Австр. кор. 0·45·00—0·47·00, 5 зл. кор. 2·35—2·45, фльорени 1·20—1·24, рубль 1·95—1·98, рубель дрібною срібною 0·94—0·96.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане редакція не відповідає.

Ново-відкритий МАҐАЗИН ФУТЕР

фірми БРАТИ РОТ і Ска

Львів, площа Марійська 8.

поручає ВИБАГЛИВІ ФУТРА — також ЗАГРАНИЧНІ МОДЕЛІ

348 **Продаж гуртом і детайльно.** 2—3

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист у добі лихоліття!!

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Останнє число „Діла сконфісковано за три великих уступи із передової статті п. з. „Сила і право".

— **На сторожі памятників українськоі старовини.** Польське міністерство освіти й віроісповідань іменувало архітекта Олександра Лушпинського членом-кореспондентом Гурта Консерваторів при львівському воєвідстві. Кромі арх. Лушпинського, засідає в згаданому Гурті д-р І. Свєнціцкий, як представник греко-католицької, віроісповідної громади... Так отже на долю двох людей припало обняти памятники української старовини в Галичині, але як відомо... „nec Hercules contra plures"...

— **Військова афера у світлі фактів.** Під таким заголовком „приносить львівський „Дзєннік людови" опис кількох фактів, які кидають дуже яке світло на безладдя у польських міністерствах а зокрема у військовому міністерстві. Ось вона: якийсь п. Иосиф Гломбіньскі з Гнєзна одержав за інтервенцією посла (правдоподібно Гломбіньского) суму 140 тисяч золотих на військові достави. Гроші виплачено, але достав не було. Накінець почали пошукувати за тим Гломбіньским у Гнєзні. На жаль там не найдено по ньому ні сліду. Лишив він по собі тільки сумну память. Грошей з нього очевидно не стягнено. — Великі земельні власники, що поборюють земельну реформу і республику, створили в 1923 р. Головний Харчевий Урял, що мав покрити всі запотребування в збіжу для населення і війська. Вони побрали від держави величезні гроші на рахунок закупів і видатків. І так Любомірскі не віддав пів міліони золотих, Кароль Галлер і Ст. Прус-Вісневскі були директорами і побирали по два і пів процент тантієми від сірників. Доходи були, тантієми були, але збіжжа не було. За те були великі зачети на збіже. Та найпікантнійше те, що ген. Сікорскі мав у тому чесному товаристві свого заступника полк. В. інтенданта і він дістав ордер — золотий хрест заслуги. — Генерал Мальчевскі згідно зі службовою прагматикою не вступив до Пяста, але не зважаючи на те в Жовкві дістав „Рольнік" доставу каші та ярини для війська за інтервенцією пос. Бейсеровіча, в Бродах „Рольнік" дістав також доставу за інтервенцією Вітоса, а львівський збіжевий синдикат добився того самого за інтервенцією сен. Ценьского.

— **Давазовий суд над 17-літнім злочинцем.** У Варшаві судив доразовий суд 17-літнього пастушка Юзефа Ковальчика, який разом з 13-літнім Алекс. Ксєнжаком по звірськи, бючи каменем по голові, вбили 11-літнього Станіслава Урмановского, щоби видерти в нього 40 золотих. Тих 40 золотих Стан. Урмановскі вкрав у своїх батьків за намовою Ксєнжака і потім попавсь у засідку. Трупа свого 11-літнього синка викрила щойно по кількох днях у бурянї його мати. На слід убийників впали легко, побачивши в них підозрілі гроші. Нелітнього злочинця Ковальчика присуджено на досмертну вязницю, його спільника відіслано до звичайного суду.

— **„Свобода" ч. 36.** містить: Українські Гимназії загрожені. — Проти польщення української школи. — На ратунок золотого. — Небесні птиці, оповідання Я. Кэіна. — За океаном. — Політичні арештування. — В мароканськім пеклі. — Бандитизм в Польщі. — Також „герой". — Потомки Габсбурґів. — Що чувати у світі. — Новинки. — Кум Трохим говорить. — Дописи з краю. — Добрі ради. — Правна порада.

— **Важне для пань!** З новим сезоном зволять наші Вп. Гості й Члени не оминати наших робітень суконь і жін. та муж. біля, бо ми даємо хліб і науку кільканадцяти нашим дівчатам і робітницям, виконуємо шиковну роботу від найскромнійшої перерібки до вибагливих строїв та числимо справді дешеві ціни. Для шк. молоді 30 прц. знижка у всіх роботах. До костюмів і плащів перворядний кравецький майстер. Вписи на 3 міс. осінні курси крою суконь і біля та курси білого гафту приймаються щодня. Год. прийняття від 8—1. від 3—6 поп. — **Жіноча спілна пром „Труд".** Львів, Ринок 39. (вл. дім). 373 1—4

— На днях появиться: **„Христ. кат. Наука віри в біблійних оповіданнях",** о. С. Біленького, для III. кляси народніх шкіл. Учебник оснований на символі віри. Поодинокі правди випроваджується на вибраних біблійних оповіданнях. Численні й гарні ілюстрації. Ціна (приблизно) 2·50 зол. Замовляти у видавця: Свящ. кооп. „Власна Допомога", Львів, вул. Домініканська, ч. 11. II. пов. 377 1—2

— **„Біблійні образки, перші початки науки релігії"** для II. кляси народніх шкіл, ціна 1·25 зол. Замовляти на адресу: Свящ. С. Біленький, Львів, вул. Здоровля 12. 378 1—1

— **З футрами новими і старими звертайтеся** до одинокої української фірми П. Карпяк, Львів, вул. Куркова 11а. 289 8-8

†

За упокій душі бл. п.

Д-ра Ярослава Кулачковеького

директора Тов. „Дністер".

відправиться

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

в понеділок, дня 7. вересня 1925 о год. 6. рано

в церкві Успенія Пр. Богородиці, на яке отсим запрошує Дирекція Тов. „Дністер" 357

‡ Посмертні згадки.

о. Евстахій Цурковський, почесний Крилошанин, прелат, парох в с. Настасові, повіт Тернопіль, бувший голова філії „Просвіта" в Тернополі і „Подільської Ради", політичний діяч і організатор тернопільського і суміжних повітів — помер дня 5. серпня 1925 р. по довгій і тяжкій недузі в 78. р. життя в селі Лошневі, де його син о. Богдан Цурковський є на експозитурі. З Лошнева до Настасова перевезено 6. серпня 1925 р. тіло покійного при численній співучасти селян з обох сіл Лошнева і Настасова. Підчас перевозу тлінних останків через м. Микулинці вийшла на зустріч церковна процесія з місцевим парохом о. Каролем і члени місцевих товариств читальні „Просвіта" і УПТ. О. радн. Кароль коло церкви попращав покійного як священика-робітника на церковній ниві, оснувателя місцевої читальні і давнього організатора Микулинеччини. Дня 7. серпня відбулися похорони при співучасти о. радн. Волод. Громницького з Тернополя, який обняв провід похоронний, о. сов. Світенького з Ладичина, о. Ганкевича з Красного, о. декана Глинського з Біщеви, о. Лопатинського з Прошови, о. Онуферка з Козівки, о. Рейтаровського з Баворова, о. Кл. Сивзаря з Сущина, о. сов. Кароля з Микулинців, о. Кочія з Березовиці, о. Бачинського з Мишкович, о. Глуховецького з Острова і о. Чубатого з Луки Великої. З римо-католицьких священиків взяли участь місцевий парох о. Паліхлеб і парохи Ладичина і Ходачкова. З м. Микулинців прибула з вінцем делегація від читальні „Просвіта" в Микулинцях з трьох осіб: п. Волод. Мартиневича (голова місцевої читальні „Просвіта", Ів. Декайли (голова драматичної секції), п. Волод. Сиротюка (секретар тогож тов-а). В похоронах взяло участь ціле село, не вважаючи на непогоду. В церкві промовив о. Кочій. Тіло покійного несено крізь ціле село, в якім він був дуже довгий час парохом. Над гробом пращали небіщика о. Паліхлеб ім. лат. парохіян, п. Волод. Мартиневич з Микулинців, як давнього організатора Микулинеччини, Куріца, господар з Настасова, іменем парохіян і Бичек, голова читальні, іменем Тов-а читальні, яку покійний оснував. З пок. о. Евст. Цурковським сходить до гробу один зі старших діячів, молодий духом і енергічний до самої смерти. Його діяльність сягає 70 р. минулого століття, себто часу, як повстала народовецька партія, якої він став зразу діяльним членом. За його життя і при його участи оснувалося чимало наших галицьких товариств, всюда він був присутним. Вже сивим, білоголовим старцем можна було бачити його на вічу і загальних зборах в повіті та при посвяченнях читальняних домів, при чому він завсіди легковажив найгіршу непогоду. Як уроженець Поділля працював найбільше для нього. Він попав на добрий час у тернопільський повіт, бо найшов у ньому охочих людей до народної співпраці. В повіті оснував сам тридцять кілька читалень, а при них позичкові каси. В м. Микулинцях найшов щирого товарища в народній праці бл. п. Антона Рибачека, управителя народньої школи. Оба вони будили міщан і доокольних селян до життя. По смерти Ант. Рибачека працює спільно з міщанином організатором бл. п. Стефаном Абрагамовським, агентом „Дністра" в Микулинцях і о. сов. М. Світеньким парохом Ладичина. Не вважаючи на ріжні бурі й перешкоди не падав духом, не зневірювався своїм ідеалам. Його цікавила теж публіцистика і література. Писав статті до „Зорі" і „Діла". У нього в Настасові гостював кілька разів Осип Федькович. Тому, що небіщик о. Е. Цурковський був крайнім ідеалістом, про матеріяльну сторону не дбав і майна ніякого своїм дітям не полишив. Один син є священиком в Лошневі, другий судовим радником у Бережанах. За працю для свого народу і за терпіння, які перебув покійний, хай та наша галицька земля буде йому пером!
Волод. Мартиневич.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар „Українського Наддніпрянського Театру О. Мітневич:
Копичинці: Саля „Нар. Дому".
4.IX. „Пан Твардовський".
5.IX. „Сатана".
6.IX. „Казка Старого Млина".
7.IX. „Монахи" (пращальна вистава).
131 3—?

Український мішаний хор Д. Котка:
4. IX. в пятницю — Монастириска,
5. IX. в суботу — Бучач,
6. IX. в неділю — Бучач,
8. IX. в второк — Чортків. 115 2—?

Пригадується, що в неділю 6.IX. 1925 в 3. годині попол. в „Народнім Домі" у Турці відбудуться Звичайні Загальні Збори Кружка УПТ. у Турці. — СТАРШИНА. 371 1—1

Засідання Крайового Комітету допомоги „Голодному Селу" відбудеться у пятницю 4.IX. в год. 6-тій попол. в редакції „Діла". На черговому порядку: Розділ допомоги знищеним повінню повітам. Просимо всіх членів Комітету взяти участь у цім засіданні. — За Крайовий Комітет допомоги „Голодному Селу": Д-р Л. Левицький, В. Целевич.

Вписи до конц. женської фахово-доповняючої школи УПТ-ва у Львові відбуваються і 1—5 вересня н. р. від год 10—1 і від 4—6 в дівочій школі ім. Б. Грінченка, пл. св. Юра 5.

Вписи до концес. фахово-доповняючої школи УПТ-ва ім. Б. Грінченка для термінаторів відбуваються 1—5 вересня н. р. від год. 4—6 попол. в мужеській школі ім. Б. Грінченка, вул. Городецька 95 і. п.

Додаткові вписи до дівочої школи ім. Б. Грінченка УПТ., пл. св. Юра ч. 5. відбуваються в днях від 1. до 5. IX. від 10—1 і від 4—6. — *Управа.*

Дрібні оголошення.

ПРИЙМУ студентки на мешкання, вул. Потоцкого ч. 110, I. поверх на право 375 1—3.

УКІНЧЕНИЙ книговодчик пошукує посади. Зголошення до Адміністрації під „Книговодчик". 368 1—1

НАЙДЕШЕВШИЙ та найліпший опал є лиш у Калитяка, Потоцкого 47 і Кохановского 4. 369 1—2

ХТО знав би що про студ. інж. Романа Базилевича, кавалера, літ 23, що виїхав в липні з Данціґа і пропав без вісти, буде ласкавий повідомити Fr. Möller, Danzig, Lgl. Hildebrandtweg 23a. Закордонні часописи проситься о передрук. 370 1—1

ФОРТЕПЯНИ, піяніна, фісгармонії на ріжні ціни, перворядних фабрик найдешевше продає, купує, міняє тільки за готівку ГАНАК, Пансьна 21. Телефон 35—45. Фірма істнує від 30літ. 315 2—5

ТОРГОВЕЛЬНІ КУРСИ проф. И. Гіршпрунґа вул. Личаківська 34 телеф. 26—78, приймають вписи на однорічний курс торговельний для молоді і піврічний курс книговодства для пань і панів до 3 вересня н. р. Стенографія, писання на машинах. 356 2—3

РУТИНОВАНИЙ адвокацький концпієнт прийме сейчас посаду. Зголошення до адміністрації під „Концпієнт С". 365 2—2

ПРИЙМУ лекцію з народних шкіл на цілий рік від вересня. Зголошення до адміністрації під „учителька". 355 2—2

ПОШУКУЮ вправного інструктора до двох дітей: IV. кл. народна і V. гімн. типу матем.-природ. Зголошення слати на адресу: о. Дмитро Сеньківський, Красноїлці п. Збараж. 339 2—3

ХТО знав би щонебудь про Льва Топоровича, що перейшов з УГА на Велику Україну і мав бути в Жмеринці, буде ласкавий повідомити Адміністрацію „Діла". 342 3—3

ВІДЗНАЧАЮЧИЙ абсольвент пошукує лекції за мешкання у Львові. Письменні зголошення до Адміністрації під „Математик". 378 1—2

ХТО з Українців прийме мене на торговельну практику, буде мати поміч. Зголошення до Адміністрації під „Практикант". 372 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

АДВОКАТ

Д-р Волод. Константинович

відчинив канцелярію

в Сяноці, біля Окружного Суду, проти аптеки.

376 1—5

АДВОКАТ

Д-р Теодор Михайлівський

веде від 1. вересня адвокатську канцелярію

В ЖОВКВІ

350 в домі бл. п. д-ра Короля. 2-15

Важне для учителів і шкільної молоді! Відома фірма КРУГ вул. Гродзіцьких 4. поручає всілякі прибори шкільні і до писання найліпшої якости та найдешевше. Переконатися можна при найменшім пробнім закупі. Замовлення на провінцію виконується відворотною почтою. 346 2—4

Перльмуттера Ультрамарина є найкращою і найвидатнійшою краскою до біля, вапна і малювання. Спеціяльна ультрамарина для цукроварень і текстильних фабрик.

Фабрика ультрамарини

Х. ПЕРЛЬМУТТЕР

ЛЬВІВ—ЗНЕСІННЯ,

90 **бюро: вул. Слонечна 26.** 4-10

374 1—3

Вже вийшло чергове

4-те число „Нової Хати"

в збільшеному форматі. Це число приносить великий перегляд мод на осінній сезон. — До кожного моделю можна одержати готовий крій. **Ціна одного числа зл. 1·20. — Передплата по кінець року 6 золотих.** Жінки! Передплачуйте „НОВУ ХАТУ"! — Адреса: **„НОВА ХАТА"** Львів, Руська 18.

Вже надійшли свіжі товари!

Ґальяни, пальта, футра, убрання мужеські, студентські і дітачі. Жіночі плащі велюрові, футра, футерка діточі і закопянські кожушки.

Товарі з перворядних заграничних матеріялів, солідні роботи.

Великий вибір! Ціни поміркувані! уділяємо 4-х місячних ратних сплат.

ШАЙНЕР і ПОМЕРАНЦ

345 **Львів, Городецька 57. Телефон 21-56.** 2—2

За редакцію відповідає І. Рудницький   Видає Видавнича Спілка „Діло"   З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10